

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Controversia 10. De Ecclesia, Pontifice, Concilio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

latè prout complectitur omnem virtutem infusam, quæ exercentur opera Deo accepta, quæ carnalem cupiditatem excludunt. Sæpè etiam Scripturæ ac Patres, dum ajunt opera nostra nihil prodesse ad vitam æternam sine charitate; vel agunt de charitate habituali conjuncta cum statu gratiæ; vel certè negant ea ad meritum valere quamdiu versamur in odio proximi, aut alia dispositione charitati positivè contraria.

Dico tertio: Ex parte præmiantis, requiritur divina promissio, ut opera justorum in actu secundo sint condignè meritoria vitæ æternæ, non verò ut ex parte sua sint isti præmio proportionata.

Prima pars probatur ex Tridentino *sess. 6. cap. 16.* afferente vitam æternam esse proponendam justis tantquam mercedem, ex Dei promissione bonis ipsorum operibus & meritis reddendam. Promissionem quoque divinam ad meritum mercedis à Deo retribuendæ requirit S. Augustinus in Psalm. 83. Debitorem, ait, ipse se fecit, non accipiendò, sed promittendo. Hanc veritatem ratio confirmat; quia meritum condignum debet in actu secundo præmiantem ad mercedem reddendam obligare. Atqui nulla ratione potest homo suis operibus Deum obligare, nisi illis ultro præmium addixerit: quia aliunde competit Deo legitima potestas quodlibet obsequium absque mercede ab homine deprecandi, ratione scilicet suæ excellentiæ, & supremi in creaturas Domini. Et hinc defectu divinæ promissionis contingit bonis actibus animarum in Purgatorio nullum præmium respondere.

Patet secunda pars assertionis: Quia nisi ad meritum condignum independentè à divina promissione requireretur aliqua proportio operum ex parte sua prout ab homine justo, & à divina gratia proveniunt, sequeretur contritionem peccatoris etiam de condigno mereri gratiam justificationis, cum hanc peccatori contrito Dominus addixerit, quam tamen non nisi ut meritum congruum obtinet.

Ex his colligitur, supposità promissione, Deum per meritum condignum obligari ex justitia latè dicta reddere vitam æternam homini in gratia decedenti. Quia etsi opera creaturæ, cum sint aliunde debita, non possint ex stricta justitia Deum ad mercedem obligare: tamen ex propriâ veracitate ac fidelitate adstringitur ut dictis facta conformet, quæ sunt virtutes justitiæ annexæ, quibus Deus ad præstandum promissam mercedem potius sibi, quam creaturæ obligatur.

Dico quarto: Ad meritum etiam congruum requiritur ut sit actus liber, honestus, in statu vitæ, ac supernaturalis saltem in ordine ad præmium supernaturale. Quorum ratio patet ex dictis de merito condigno. Non est necessaria ad meritum congruum divina promissio, quia sufficit actum habere bonitatem aliquam proportionatam, cujus intuitu possit Deus beneficium aliquod homini conferre, non ex justitia aut fidelitate, sed ex quadam decentiâ munificentiæ divinæ. Hinc solum illud meritum de congruo habet infallibilem connexionem cum retributione mercedis, cui de facto adjuncta est divina promissio. Denique ad meritum congruum non exigitur status gratiæ; contritio enim peccatoris meretur de congruo gratiam justificationis.

Dico quinto: Sola opera justorum merentur de condigno vitam æternam, & per consequens augmentum gratiæ habitualis.

Quia Tridentinum vitæ æternæ præmium attribuit

tantum meritis justorum *sess. 6. can. 32.* Si quis dixerit justificationem bonis operibus, non verè mereri augmentum gratiæ, anathema sit: & idem asserit de vitæ æternæ, quæ respondet gratiæ habituali. De homine verò nondum justo docet *sess. 6. cap. 8.* idè nos gratiis justificari, quia nihil eorum quæ justificationem præcedunt, sive fides, sive opera, ipsam justificationis gratiam promeretur. Quod ulterius quoad merita justorum comprobari potest ex eo, quod bonis justorum operibus nulla desit ex conditionibus supra requisitis ad rationem meriti condigni respectu augmenti gratiæ, & gloriæ illi annexæ.

Ex his ulterius advertè primò, Neminem sibi posse mereri, ne quidem de congruo, primam gratiam actualem: quia ipsa gratia est principium meriti, sine qua nihil potest fieri quod ad vitam æternam concludat.

Secundò, Neminem posse mereri primam gratiam habituales de condigno: quia ipse status gratiæ est principium dignificativum, quod requiritur ut meritum sit condignum gratiæ obtinendæ. Eam tamen potest homo extra statum gratiæ mereri de congruo, uti patet in contritione peccatoris.

Tertio, non potest homo etiam justus merito sive condigno sive congruo infallibiliter obtinere sibi, aut alteri donum perseverantiæ, aut reparationem post lapsum, aut aliquam gratiam actualem, aut aliud beneficium à gratia sanctificante, & gloria distinctum. Quia de illis, per merita nostra certò obtinendis, nulla extat Dei promissio aut revelatio; imò potius Scripturæ ad Philip. 2. *moment, ut cum metu & tremore salutem operemur*, ne scilicet à justitia aut perseverantia excidamus. Potest tamen homo illa imperitate merito congruo non habente infallibilem connexionem cum isto præmio. Admittit enim S. Thomas 1. 2. *Quest. 114. art. 9.* illa posse ferventi oratione à Deo obtineri. Et S. Augustinus lib. de dono perseverantiæ *cap. 6.* docet hominem posse hoc donum suppliciter emereri. Quando verò ibidem *cap. 13.* asserit, & inchoandi, & usque ad finem perseverandi gratiam Dei non secundum merita nostra dari, solum excludit meritum condignum, vel quod ex solis naturæ viribus procedit.

De merito bonorum operum controversa cum Hæreticis modernis vide supra tract. 2. cap. 2. §. 15.

CONTROVERSIA DECIMA.

De Ecclesia, Pontifice, Concilio.

AD hunc locum revocanda sunt quæ superius in *sine parte 1. pag. 37.* controversiis polemicis adjunximus, de Ecclesiæ potestate, & infallibilitate: De autoritate Romani Pontificis, & quomodo ea sit supra Concilia generalia & sine his possit absque erroris periculo definire controversias fidei & morum, & facti quæstiones; declarare etiam verum sensum Scripturæ sacræ; judicare de sensu libri Catholico, aut Hæretico, de reliqua denique potestate Pontificum, & Conciliorum varias horum temporum quæstiones in particulari decidimus, ex quibus, in controversiis quæ horum in Ecclesia autoritatem concernunt doctrina sana, à damnatis erroribus facile discernitur.

Hac autem auctoritate stabilita, facilis fit progressus ad bre-

ad brevem certamque sequentium Dogmatum in reliqua Theologia decisionem. De singulis brevi methodo formari poterit hic syllogismus. Illa doctrina à nullo Fidelium admitti potest quam legitima Ecclesiæ Concilia, aut Pontifices è Cathedra damnarunt, aut censurarunt. Sed hæc doctrina N. est talis. Ergo hæc à nullo Fidelium admitti potest. Unde ulterius ritè inferes, Doctrinam illi oppositam cenferi sanam, & in Scholis omnino receptam.

CONTROVERSIÆ ALIÆ

In reliqua Theologia brevi methodo resolutæ, ex Censuris, Decretis, aut Definitionibus Ecclesiæ, aut Summorum Pontificum.

§. I.

De operibus, gratia, & meritis tam hominum, quam Angelorum.

Censurata sunt sequentes propositiones in proprio verborum sensu, ut singulæ respectivè sint erroneæ, aut hæreticæ, aut suspectæ, temerariæ, scandalosæ, aut piarum aurium offensivæ, ut contra doctrinam Baji decernunt Constitutiones Pii V. Gregorii XIII. & Urbani VIII. quarum tenorem in hujus 2. partis fine reperies.

Vita æterna homini integro, & Angelo promissa fuit intuitu bonorum operum, & bona opera ex lege naturæ ad illam consequendam per se sufficiunt.

Sicut opus malum ex natura sua est mortis æternæ meritorium, sic bonum opus ex natura sua est vitæ æternæ meritorium.

Nec Angeli, nec primi hominis adhuc integri merita rectè vocantur gratia. Pelagii sententia est, opus bonum, citra gratiam adoptionis factum, non esse regni cælestis meritorium.

Ratio meriti non consistit in eo quod, qui bona operatur, habeat gratiam, & inhabitantem Spiritum Sanctum, sed in eo solum, quod obedit divinæ legi.

Opera justitiæ, & temperantiæ, quæ Christus fecit, ex dignitate personæ operantis non traxerunt majorem valorem.

In redemptis per gratiam Christi nullum inveniri potest bonum meritum, quod non sit gratis indigno collatum.

Falsa est Doctorum sententia, primum hominem potuisse à Deo creari, & institui sine justitia naturali.

Deus non potuisset ab initio creare hominem qualis nunc nascitur. Immortalitas primi hominis non erat gratiæ beneficium, sed naturalis ejus conditio. Sunt & proscriptæ aliæ propositiones his ferè synonymæ.

Docet absolute autem Lutherus; Nullum esse ullius hominis meritum ad gloriam assequendam, & eam obtinendam per sola merita Christi. Damnatur hæc assertio in Tridentino Sess. 6. can. 32.

Errat in altero extremo Pelagius asserens; Hominem suâ virtute sine gratia Dei, vitam æternam promereri. Post alia Concilia damnatur à Tridentino Sess. 6. cap. 9. & can. 7.

Hæresis quoque Lutheri est, Hominem justum certò scire, se esse in gratia, & ad hoc credendum obligari. Reprobatur in Trid. Sess. 6. cap. 9. & can. 13. Definitio autem legitimi Concilii aut Pontificis, cuius verè Catholico indubitata probatio est, & ad eam recipiendam hæreticus adigitur argumentis quibus alibi

convincimus hæc esse veram Christi Ecclesiam, (falli & fallere nesciam in controversiis fidei, ac morum decidendis.

De his cæteræ quæstiones Theologicæ traditæ sunt in superioribus Controversiis, & aliæ in p. I. tract. 2. c. 2. ubi agitur de operibus & gratia, & 5. prop. in Jansenio damnatis.

§. II.

De peccato actuali & originali.

Hæc assertio: Nullum peccatum imputatur habenti fidem: Damnata est in Luthero à Tridentino Sess. 6. c. 7. & can. 9.

Peccatum non est à libero hominis arbitrio, sed à malo demone. Fuit error Valentini, proscriptus in Concilio generali Calcedonenſi IV. sub Leone I.

Omne opus quomodocunque rectè factum, est tamen peccatum. Damnatur in Luthero Tridentini Sess. 6. cap. 16. & can. 25.

Omnes homines ante Christum fuerunt damnati ob peccatum primorum parentum. Error Armenorum, reprobatus in Conc. Florentino sub Eugenio IV.

Aliqua sunt peccata, quæ à nullo profus Sacerdote absolvi possunt. Oppositum definitur in eodem Florentino contra Armenos.

Semel per gratiam justificatus non potest amplius peccare. Damnatur in Concilio Viennensi sub Clemente V. contra Begardos.

Nullum datur peccatum mortale, præter incredulitatem. Reprobatur inter errores Lutheri in Trident. Sess. 6. cap. 15.

Nulla est differentia inter peccatum mortale & veniale. Proscribitur Tridentini Sess. 4. cap. 5. & can. 7. contra Calvinum.

Ex prævaricatione Adami nullum in posteros propagatum esse peccatum originale, cui ablucendo necessaria sit gratia Christi; Error est contra fidem in Pelagio damnatus.

In doctrina Michaelis Baji, & aliorum, reprobata sunt per diplomata trium Pontificum sequentes de Peccato assertiones.

Nullum est peccatum ex natura sua veniale, sed omne peccatum meretur penam æternam.

Omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia. De hoc actum supra Controvers. 6. §. 2.

Omne quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est.

Infidelitas purè negativa in iis, quibus Christus non est prædicatus, peccatum est.

Prava desideria quibus ratio non consentit, & quæ homo invitus patitur, sunt prohibita præcepto, Non concupisces.

Concupiscentia in renatis relapsis in peccatum mortale, in quibus jam dominatur, peccatum est, sicut & alii habitus pravi.

In peccato duo sunt, actus & reatus: transiente autem actu nihil manet nisi reatus, sive obligatio ad penam.

Peccatum originis est habituali voluntate parvuli voluntarium, & habitualiter dominatur parvulo, eo quod non gerit contrarium voluntatis arbitrium.

Omne scelus ejus est conditionis ut suum authorem, & omnes pastores eo modo inficere possit, quo inficit prima transgressio.

Quæ

Hande
Kin
Theologia